

ขยะมูลฝอย คืออะไร

ขยะหรือขยะมูลฝอย (Refuse or Solid Waste) หมายถึง ของเสียที่อยู่ในรูปของแข็ง ซึ่งอาจจะมีปริมาณขึ้นปะปนมาด้วยจำนวนหนึ่ง ขยะที่เกิดขึ้นจากอาคารที่พักอาศัย สถานที่ทำการ โรงงานอุตสาหกรรม หรือตลาดสดก็ตามจะมีปริมาณและลักษณะแตกต่างกันออกไป โดยปกติแล้ววัตถุต่างๆ ที่ถูกทิ้งมาในรูปของขยะนั้น จะมีทั้งอินทรีย์สารและอนินทรีย์สาร สารวัตถุต่างๆ เหล่านี้บางชนิดก็สามารถย่อยสลายได้ด้วยจุลินทรีย์ในเวลาอันรวดเร็ว โดยเฉพาะพวกเศษอาหารเศษพืชผัก แต่บางชนิดก็ไม่สามารถจะย่อยสลายได้เลย เช่น พลาสติก เศษแก้ว เป็นต้น

ประเภทขยะมูลฝอย

๑. ขยะอินทรีย์ คือ ขยะที่เน่าเสียและย่อยสลายได้เร็ว สามารถนำมาทำปุ๋ยหมักได้ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร ไข่ไก่ เศษเนื้อสัตว์ ฯ

๒. ขยะรีไซเคิล คือ ของเสียบรรจุภัณฑ์หรือวัสดุเหลือใช้ ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เช่น แก้ว กระดาษ กระจก กระจกเงา กระจกติด เศษพลาสติก เศษโลหะ อลูมิเนียม ยางรถยนต์ ก่อสร้างเครื่องตีแบบยูเอชที ฯ

๓. ขยะทั่วไป คือ ขยะประเภทอื่นนอกเหนือจากขยะย่อยสลาย ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย มีลักษณะย่อยสลายยาก และไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับไปใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น ห่อพลาสติกใส่ขนม ถุงพลาสติกบรรจุผงซักฟอก พลาสติกห่อลูกอม ซองบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ถุงพลาสติกเปื้อนอาหาร โฟมเปื้อนอาหาร พอยล์เปื้อนอาหาร ซองหรือถุงพลาสติกสำหรับบรรจุเครื่องอุปโภคด้วยวิธีรีดความร้อน ฯ

๔. ขยะอันตราย คือ ขยะที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรืออาจทำให้เกิดอันตรายต่อบุคคล สัตว์ พืช เช่น หลอดฟลูออเรสเซนต์ ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ ภาชนะที่ใช้บรรจุสารกำจัดแมลงหรือวัชพืช กระจกเปราะบางบรรจุสีหรือสารเคมี ฯ

แหล่งกำเนิดขยะมูลฝอย

แหล่งกำเนิดและประเภทขยะมูลฝอยจากกิจกรรมต่าง ๆ ขยะเป็นสิ่งที่เหลือใช้ หรือสิ่งที่ไม่ต้องการอีกต่อไป สามารถแบ่งตามแหล่งกำเนิดได้ดังนี้

๑. ของเสียจากอุตสาหกรรม โรงงานต่างๆ
๒. ของเสียจากโรงพยาบาลและสถานศึกษาวิจัย
๓. ของเสียจากภาคเกษตรกรรม เช่น ยาฆ่าแมลง ปุ๋ย มูลสัตว์น้ำทิ้งจากการทำปุ๋ยคอก ฯลฯ
๔. ของเสียจากบ้านเรือนแหล่งชุมชน เช่น หลอดไฟ ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่ แก้ว เศษอาหาร พลาสติก โลหะ หินไม้ กระเบื้อง ผนัง ยาง ฯลฯ
๕. ของเสียจากสถานประกอบการในเมือง เช่น ภัตตาคาร ตลาดสด วัด สถานเริงรมย์

การคัดแยกขยะ

ในปัจจุบันปัญหาขยะเป็นปัญหาที่สำคัญเนื่องจากปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในแต่ละวันมีจำนวนมาก ถ้าหากมีประชากรเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่มีแนวทางลดปริมาณขยะ อนาคตจะก่อให้เกิดปัญหาที่จะก่อผลกระทบต่อในด้านต่างๆในชุมชนหรือองค์กร ได้แก่

- ชุมชนหรือองค์กรสกปรกเสียทัศนียภาพ
- เป็นแหล่งเพาะเชื้อโรคเป็นแหล่งปนเปื้อนสารพิษแหล่งน้ำเน่าเสีย
- ท่อระบายน้ำอุดตัน อากาศเป็นพิษ ขยะบางชนิดย่อยสลายยาก

สาเหตุที่เราทุกคนควรคัดแยกขยะ

การณรงค์ให้ประชาชนทุกคนช่วยกันคัดแยกขยะ เป็นแนวทางที่จะลดปริมาณและเกิดผลมหาศาล ดังนี้

๑. สามารถลดปริมาณขยะลงได้
๒. สามารถประหยัดงบประมาณลงได้
๓. สามารถนำกลับมาใช้ใหม่
๔. สามารถลดการใช้ทรัพยากรและพลังงาน
๕. สามารถช่วยให้สิ่งแวดล้อมดีขึ้น

สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาขยะมูลฝอย

๑. ความมั่งคั่งและขาดความสำนึกถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้น เป็นสาเหตุที่พบบ่อยมาก ซึ่งจะเห็นได้จากการทิ้งขยะลงตามพื้น หรือแหล่งน้ำ โดยไม่ทิ้งลงในถังรองรับที่จัดไว้ให้และโรงงานอุตสาหกรรมบางแห่งลักลอบนำสิ่งปฏิกูลไปทิ้งตามที่ว่างเปล่า

๒. การผลิตหรือใช้สิ่งของมากเกินไปจนเกินความจำเป็น เช่น การผลิตสินค้าที่มีกระดาษหรือพลาสติกหุ้มหลายชั้น และการซื้อสินค้าโดยห่อแยกหรือใส่ถุงพลาสติกหลายถุง ทำให้มีขยะปริมาณมาก

๓. การเก็บและทำลายหรือนำขยะไปใช้ประโยชน์ไม่มีประสิทธิภาพ จึงมีขยะตกค้าง กองหมักหมมและส่งกลิ่นเหม็นไปทั่วบริเวณจนก่อปัญหามลพิษให้กับสิ่งแวดล้อม

การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาขยะ ด้วย ๓R

เป็นวิธีง่าย ๆ ในการคัดแยกขยะมูลฝอยโดยไม่ต้องมีกฎหมาย แต่เป็นการดำเนินการที่ต้องสร้างจิตสำนึกในการลดปริมาณ และการคัดแยกขยะ โดย...เริ่มต้นที่ต้นทาง (ที่บ้าน)

R1 Reduce

การลดปริมาณขยะมูลฝอย คือ การเลือกใช้สินค้า ที่ไม่ก่อให้เกิดขยะหรือเกิดน้อยที่สุดเช่น ใช้สินค้าที่ใช้ ภาชนะรีไซเคิลได้ การใช้ถุงผ้าในการจับจ่ายสินค้าการใช้ปั่นโตใส่อาหารแทนกล่องโฟมหรือถุง ใช้สินค้าชนิดเติม เลือกซื้อ สินค้าที่ใช้บรรจุภัณฑ์น้อยชิ้น

R2 Reuse

การใช้ คือ การนำสิ่งของ (ขยะ) ที่ต้องทิ้งกลับมาใช้ใหม่ในรูปแบบอื่น เช่น การนำขวดน้ำอัดลมมาปลูกต้นไม้ การนำกล่องเครื่องสำอางมาใช้ใส่ดินสอ อุปกรณ์เครื่องเขียน หรือการนำยางรถยนต์เก่ามาทำถังใส่ขยะ

R3 Recycle

การนำกลับมาใช้ใหม่ คือการนำเอาสิ่งของหรือวัสดุ (ขยะ) ที่จะทิ้งไปแปรรูปในกระบวนการอุตสาหกรรม เช่น การนำแก้วแตกไปหลอม แล้วนำกลับมาใช้ใหม่

3. ข้อปฏิบัติการทิ้งขยะในองค์กร

ถังสีเขียว

ขยะทั่วไป

เศษอาหาร
เศษพืชผักผลไม้
ถุงพลาสติกเป็นอาหาร
กล่องโฟม ถุงอาหาร เศษใบไม้ เป็นต้น

ถังสีเหลือง

ขยะรีไซเคิล

เศษกระดาษ
เศษแก้ว ขวดแก้ว
ขวดพลาสติก
กระป๋องเครื่องดื่ม
หนังสือพิมพ์ เป็นต้น

ถังสีแดง

ขยะอันตราย

เศษผ้า-ถุงมือเป็นน้ำมัน
กระป๋องสีสเปรย์
หลอดไฟ
หมึกพิมพ์เครื่องปริ้นซ์
หมึกพิมพ์ต่างๆ เป็นต้น

การคัดแยกขยะมูลฝอย

การคัดแยกขยะที่ต้นทางและการจัดการขยะ

องค์การบริหารส่วนตำบลนาเรียง อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช